

Keijo Ala-Kantti Ky, E. ja O.Myllymäki Oy ja Simo Myllymäki

Lausunto ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta

Halmeskankaan kiviaineksen ottohanke

Hankkeesta vastaavat Keijo Ala-Kantti Ky, E. ja O.Myllymäki Oy ja Simo Myllymäki ovat 1.3.2013 toimittaneet Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusselle ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukaista yhteysviranomaisen lausuntoa varten ympäristövaikutusten arviointiselostuksen Honkajoen kunnan Lauhalan kylään sijoittuvasta kiviainesten ottohankkeesta.

ARVIOINTISELOSTUKSESSA KUVATUT HANKETIEDOT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY

Hankkeen nimi

Halmeskankaan kiviaineksen ottohanke

Hankkeesta vastaavat

Keijo Ala-Kantti Ky,
E. ja O.Myllymäki Oy ja
Simo Myllymäki/
c/o Ala-Kantti
Sikoniementie 19
38950 Honkajoki

YVA-Konsultti

Ramboll Finland Oy

Niemenkatu 73
15140 Lahti

Ympäristövaikutusten arviointimenettely

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain tavoitteena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Korkein hallinto-oikeus on 11.11.2011 päätöksessään todennut, että hanke edellyttää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä

annetun lain 4 §:n 1 mom:n ja asetuksen 6 §:n 2 b) kohdan ja mukaisesti. Yhteysviranomaisena toimii Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

YVA-menettelyssä tarkoitus on, että selvitetään ne asiat ja vaikutukset, jotka hankkeessa ja sen ympäristössä ovat merkittäviä hankkeen suunnittelun ja päätöksenteon kannalta ja joita eri tahot pitävät tärkeinä.

Yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan ympäristövaikutusten arviointimenetystä annetussa asetuksessa ja arviointiohjelmasta annetun yhteysviranomaisen lausunnossa esitettyjen arviointiselostuksen sisällöllisten vaatimusten toteutumista.

Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto tulee liittää aikanaan lupahakemusasiakirjoihin.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Suunnittelualueen kiinteistöt ovat osin hankkeesta vastaavien omistuksessa ja osin muiden yksityisten maanomistajien omistuksessa. Suunnittelualueen muut yksityiset maanomistajat ovat antaneet suostumuksensa arviointimenettelyn toteuttamiseen alueillaan.

Hankealue on Satakunnan maakuntakaavassa merkitty soran ja hiekan ottoalueeksi (EO1). Alueella ei ole voimassa yleis- tai asemakaavaa. Hankkeen toteuttaminen ei edellytä muutoksia kaavoitukseen.

Hanke edellyttää maa-aineslain (555/1981) mukaista ottamislupaa Honkajoen kunnan hallitukselta.

Hanke edellyttää ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaista ympäristölupaa, kun kyse on kivenlouhinnasta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää, ja kun kohteessa on kiinteä murskaamo tai siirrettävä murskaamo, joiden toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Hiekan- tai soranotto ei edellytä normaalisti ympäristölupaa. Luvan käsittelee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, Pohjois-Satakunnan peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä.

Mikäli suunniteltu ottaminen kohdistuu pohjavesipinnan alapuolelle tai laaja-alaisesti pohjavesialueelle, tarvitaan yleensä myös vesilain (587/2011) mukainen lupa. Arvioinnin perusteella vesilain mukaista lupaa Etelä-Suomen aluehallintovirastolta ei tässä hankkeessa tarvita.

Hanke, sen tarkoitus ja sijainti

Hankkeen tarkoituksena on jatkaa Halmeskankaan kiviainesten ottoa ja tuottaa Honkajoen Halmeskankaan ottoalueelta hyvälaatuista kiviainesta rakentamisen ja rakentamisteollisuuden, kuten betoniteollisuuden raaka-aineeksi. Yksi merkittävimmistä kiviaineksen käyttökohteista on betoni. Betonin kannalta paras kiviaines sijaitsee yleensä harjualueilla. Otettava aines on pääasiassa hiekkaa ja hienoa hiekkaa sekä soraa. Paikoin alueelta on otettavissa kalliokiviainesta.

Kiviainesten ottoa on suunnittelualueella harjoitettu vuosien kuluessa noin 50 hehtaarin alueella. Halmeskankaan hankkeen suunnittelualueen kokonaispinta-ala on noin 140 hehtaaria, josta kiviainesten ottotoimintaa suunnitellaan noin 47–103 hehtaarin alueelle.

Alueelta otettavissa olevan kiviaineksen määrä on eri vaihtoehtoissa noin 1,5–3,6 miljoonaa kiintokuutiometriä. Vuotuiseksi tuotantomääräksi koko hankealueelta arvioidaan maksimissaan noin 75 000 kuutiometriä, jonka perusteella arvioituna kiviainesta riittää alueella noin 20–50 vuodeksi. Ottamislupia on tarkoitus hakea suunnittelualueelle osaluueittain 10–15 vuoden jaksoissa. Ottamisen vaiheistus määräytyy eri kiviainestarpeiden mukaisesti. Toiminnan jälkeen alue siistitään ja maisemoidaan.

Suunnittelualue sijaitsee noin 7 kilometriä Honkajoen keskustan pohjoispuolella, Honkajoki–Kauhajoki tien (kantatie 44) länsipuolella. Pieni osa suunnittelualueesta sijoittuu Honkajoen Katkon kylään. Suunnitellut ottoalueet sijaitsevat tiloilla Tienheitto 9:100, Filleri 9:101, Hiekka 9:99, Hiekkaharju 9:102, Hiekkamonttu 9:97, Luukila 9:26, Sorametsärakennuskoski 9:130, Kotkankallio 4:45 ja Rakennusluukila 9:129 sekä Kampinikoski 8:10, Halmekangas 9:45, Mäntyaho 9:41, Luukila I, Käkämäki 9:117.

Suunnittelualue sijoittuu lähes kokonaisuudessaan 30.11.2011 vahvistetun Satakunnan maakuntakaavan EO-1-alueelle (*merkittävä hiekan- ja soranoton alue*).

Vaihtoehdot

YVA-menettelyssä tarkastellaan hankevaihtoehtoja sekä YVA-laissa edellytettyä ns. 0-vaihtoehtoa eli hankkeen toteuttamatta jättämistä seuraavasti:

Vaihtoehto VE 0+: kiviainesten (hiekan ja soran) otto noin 58 hehtaarin alueelta myönnettyjen lupien mukaan, kokonaisottomäärä 1,5 miljoonaa kiintokuutiometriä arviolta 20 vuoden aikana. Vaihtoehto on siis myönnettyjen maa-ainestenottolupien mukaisen ottotoiminnan loppuunsaattaminen ja alueen jälkihoito. Vaihtoehtoon ei sisälly alueiltaan uusia maa-ainelupia suunnittelualueelle. Nykyisten lupien ottoaikaan on haettava jatko oikeuskäsittelyn ja ympäristövaikutusten arvioinnin kestoajan vuoksi.

Vaihtoehto VE 1: kiviainesten (hiekan ja soran) otto noin 47 hehtaarin alueelta, kokonaisottomäärä noin 2 miljoonaa kiintokuutiometriä arviolta 25 vuoden aikana. Vaihtoehto on muodostettu siten, että se kattaa arvioidun saatavissa olevan kiviainesmäärän alueilta, joille on myönnetty maa-ainestenottolupia.

Vaihtoehto VE 2: hiekan ja soran otto sekä kalliokiviaineksen louhinta yhteensä noin 103 hehtaarin alueelta, kokonaisottomäärä 3,6 miljoonaa kiintokuutiometriä arviolta 50 vuoden aikana. Vaihtoehtoon on arvioitu koko suunnittelualueelta saatavissa olevat kiviainekset. Toiminta keskitetään ja kaikki raaka-aine pyritään käyttämään hyväksi.

Kaikille vaihtoehdoille on yhteistä se, että kiviaineksia otetaan pohjavedenpinnan yläpuolelta ja alin suunniteltu ottotaso on +108,5 m mpy (metriä meren pinnan tason yläpuolella).

Käytännössä on mahdollista, että lopputilanne tulee aikanaan olemaan jokin nyt esitettyjen ja arvioitujen vaihtoehtojen välivaihtoehto.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Arviointimenettelyä ei ole yhdistetty muiden lakien mukaisiin menettelyihin.

Arvioitavat ympäristövaikutukset ja arviointimenetelmät

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn lähtökohtana on, että tarkastellaan YVA-lain mukaisesti hankkeen välittömiä ja välillisiä ympäristövaikutuksia, jotka voivat kohdistua:

- a) ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen
- b) maaperään, vesiin, ilmaan, ilmastoon, kasvillisuuteen, eliöihin ja luonnon monimuotoisuuteen
- c) yhdyskuntarakenteeseen, rakennuksiin, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön
- d) luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä
- e) näiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin.

Vaikutukset selvitetään hankkeen elinkaaren ajalta. Vaikutuksien arvioinnissa otetaan huomioon sekä suorat että välilliset vaikutukset.

Vaikutusten tarkastelualue kattaa Honkajoen Halmeskankaan kiviainesten oton suunnittelualueen ympäristöineen. Paikallisimmat vaikutukset ovat maa- ja kallioperään kohdistuvia, joissa vaikutusalue on luokkaa 50–150 m. Melun haittavaikutuksia (yli 55 dB melu) tarkastellaan n. 700 metriin. Luontovaikutukset ja ilmanlaatuvaikutukset ulottuvat vain poikkeuksellisesti yli 500 metriä suunnittelualueelta. Mikäli pinta- tai pohjavesiin aiheutuu vaikutuksia, niitä tutkitaan noin kilometrin säteellä. Räjäytysten tärinää on havaittavissa yleensä enintään 500–1 000 metrin etäisyydellä, mahdolliset haitat rajoittuvat lähemmäksi. Kauimmaksi, jopa kilometrien päähän ulottuvia vaikutuksia voivat olla kuljetusliikenne ja maisemavaikutukset. Vaikutusalueen laajuus tulee tarkemmin esille kunkin arvioitavan vaikutuksen yhteydessä.

Arviointi on toteutettu kokoamalla olemassa oleva suunnittelualueutta koskeva tutkimus- ja suunnittelutieto ja täydentämällä sitä maastossa tehtävin selvityksin. Lisäksi arvioinnissa on käytetty kokemuksia vastaavanlaisista kiviainesten ottohankkeista ja niissä toteutetuista haitallisten vaikutusten vähentämiskeinoista. Vaikutuksia on arvioitu myös laskelmien, havainnekuvien ja teemakarttojen avulla.

Alueelle on perustettu yksi uusi pohjaveden havaintopiste, josta on mitattu pohjaveden pinnankorkeus sekä otetaan ja analysoidaan vesinäytteet. Suunnittelualueelle ja sen välittömään lähiympäristöön on laadittu kesällä 2012 luontoselvitys, jossa on selvitetty luonnonympäristön yleispiirteet, vallitsevat metsä- ja suotyytit sekä lajistoa. Suunnittelualueella on tehty pesimälinnustoseselvitys, jossa alueen linnustoa kartoitettu kevään ja kesän 2012 aikana. Alueella on tehty muinaisjäännösinventointi, karttatarkasteluun perustuva maisema-analyysi ja melumallinnus louhinnasta ja murskauksesta.

Tarkasteluun sisältyvät epävarmuustekijät, haitantorjuntakeinot ja vaihtoehtojen vertailu.

ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiselostuksen vireilläolosta on kuulutettu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain ja asetuksen mukaisesti Honkajoen kunnan ilmoitustaululla. Arviointiselostus on pidetty nähtävänä em. kunnanvirastossa ja kirjastossa sekä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen internet-sivuilla 11.3. – 30.4.2013 välisen ajan ja siitä on pyydetty Honkajoen kunnan ja muiden keskeisten viranomaisten lausunnot. Kuulutus arviointiselostuksen nähtävänä olosta on julkaistu lehdessä Kankaanpään Seutu. Arviointiselostusta esittelevä yleisötilaisuus on pidetty 8.4.2013 Honkajoen kunnan valtuustosalissa.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

Lausuntoja on annettu 6. Mielipiteitä on esitetty 1. Lausunnot ja mielipiteet on lähetetty hankkeesta vastaavan käyttöön 17.5.2013. Yhteenvedossa tuodaan esille lausuntojen ja mielipiteen keskeinen sisältö.

Lausunnot

Honkajoen kunnanhallitus katsoo teknisen lautakunnan lausunnon mukaisesti, että ottoalueen ja Palokankaan pohjavesialueen välisen kallioalueen koskemattomuutta vedenjakajana alueiden välillä tulee tähdentää. Lisäksi kunnanhallitus esittää huomioitavaksi suunnitellun alimman ottotason +108,50 m alapuolelta paikoin toteutetun oton, pohjavesipinnan havaintotason ollessa +104,22 m. Luvussa 3 mainitut tilat Kotkankallio 4:45 ja Kamppikoski 8:10 sijaitsevat Katkon kylässä. Lisäksi kartan mukaan alueella näyttäisi sijaitsevan myös tilat Hietasora 9:109 Lauhalan kylää ja Kotkansora 4:44 Katkon kylää. Tilan Luukila Rn:o on 9:90 ja tilan Luukila I Rn:o on 9:26. Luvussa 13 mainittujen kiinteiden muinaismuistojen alueen ja sellaiseksi ehdotetun alueen hyödyntäminen alkaisi vasta, kun ko. alueet on tutkittu ja Museovirasto on luvan osaltaan myöntänyt. Luvun 19 osalta todetaan, ettei ongelmajätteitä tulisi varastoida alueella, eikä polttoaineita alempana kuin tasossa +108,50 m. Hankkeen toteuttamismuutosehdoksi suositellaan vaihtoehtoa 2.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston lausunnossa käsitellään terveydellisten ja sosiaalisten vaikutusten arviointia kyseisessä hankkeessa. Keskeisistä ihmisiin kohdistuvista vaikutuksista selostuksessa todetaan, että toiminnasta ei aiheudu ympäristön asutukselle sellaisia pölypitoisuuksia, joilla voisi olla asukkaiden terveydelle haitallisia vaikutuksia. Toiminnan keskiäänitaso ei ylitä vakinaisille asuinrakennuksille annettua ulkomelun ohjearvoa. Edelleen todetaan, että hankkeesta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia vedenhankinnalle. Toiminta voi kuitenkin aiheuttaa ajoittain viihtyvyyshaittaa melun, pölyämisen ja liikenteen muodossa lähinaapureille. Aluehallintovirasto katsoo, että hankkeen ihmisiin kohdistuvat sosiaaliset ja terveydelliset vaikutukset on arvioitu riittävästi ja selkeästi. Vaikutukset talousveden laadulle ja käytölle on arvioitu riittävällä tavalla ja yksityiset talousvesikaivot on kartoitettu. Hankkeen riskit on arvioitu ja haittojen ehkäiseminen ja lieventäminen on kuvattu. Ehdotuksessa seurantaohjelmaksi on huomioitu myös pohjaveden laadun tarkkailu ja, mikäli louhintaa sisällytetään hankkeeseen, lähirakennusten värinäkatselumatkat ja ympäristömelumittaukset.

Museovirasto toteaa, että Museoviraston ja Satakunnan museon välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti asiaa sekä arkeologisen kulttuuriperinnön että rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta hoitaa Satakunnan museo.

Pohjois-Satakunnan peruspalvelu-liikelaitoskuntayhtymän näkemyksen mukaan vaikutukset pohjavesiin on kuvattu selostuksessa asianmukaisesti. Suunnittelualueen eteläosassa kallio muodostaa maa-ainetoitoalueen ja Palokankaan pohjavesialueen välisen vedenjakajan, joka estää pohjaveden virtauksen maa-ainetoitoalueelta etelään kohti Palokankaan pohjavesialuetta. Vaihtoehdossa VE 0+ ja VE 1 hanke sijoittuu pohjavesialueen ulkopuolelle. Vaihtoehdossa VE 2 alustavasti kartalle rajatut ottoalueet sijoittuvat hankealueen eteläreunassa Palokankaan I-luokan pohjavesialueelle. Vaihtoehdon VE 2 yhteydessä on suunniteltu tehtäväksi kalliolouhintaa suunnittelualueen eteläosassa. Kallionlouhinta- ja räjäytystyö saattavat avata kallioperään rakoja ja halkeamia ja siten vaikuttaa pohjaveden virtausolosuhteisiin. Mikäli kallionlouhinnalla pois-

tetaan vedenjakajana toimiva kalliokynnys, jolloin pohjaveden virtausolosuhteet muuttuvat, tulee tässä tapauksessa hankkeelle hakea vesilain mukainen lupa. Kallion louhinta- ja murskaustoiminnan melun leviämistä on arvioitu selostuksessa riittävästi. Kiviaineksen oton vaikutuksia hankealueen ja ympäristön ilmanlaatuun ei arvioitu laskentamallilla, vaan pölyvaikutuksia arvioitiin vastaavan tyypisistä kohteista ja toiminnasta mitattujen ympäristön vaikutusten perusteella. Kiviaineksen käsittelyssä suurin pölypäästö aiheutuu murskauksesta. Hiukkaskooltaan pienempää kiviainesta voi ajoittain levitä ilmavirran mukana enimmillään noin 200–400 metrin päähän murskauslaitoksesta. Kuten arviointiselostuksesta käy ilmi, vaihtoehdossa VE 2 sekä melun että pölyn kannalta kohde on erittäin hankala, koska lähin asuinrakennus sijaitsee lähimmillään noin 100 m etäisyydellä ja vaatii erityistä suunnittelua lupavaiheessa. Hankevaihtoehtojen ympäristövaikutukset on kuvattu ja arvioitu selostuksen laajassa tekstiosassa sekä tiivistetyssä taulukossa riittävästi ja asianmukaisesti. Erityisesti taulukoista saa hyvän kokonaiskuvan hankkeen ympäristövaikutuksista ja niiden jakaumasta.

Satakunnan ELY-keskus pitää järkevänä jo olemassa olevan alueen laajentamista ja hanketta tarpeellisenä kiviaineksen saannin turvaamiseksi eri tarkoituksiin. Arviointiselostuksessa on otettu huomioon haitat ja niihin liittyvät epävarmuudet ja riskit. Haittojen torjuntaan ja hyvään jälkihoitoon on kiinnitetty riittävästi huomiota.

Satakunnan Museo katsoo, että kiviaineksen ottamishankkeen vaikutukset Halmeskankaan suunnittelualueen kiinteisiin muinaisjäänneksiin on YVA-selostuksessa arvioitu riittävällä tavalla. Hankkeen vaikutuksia maisemaan ja maisemarakenteeseen on YVA-selostuksessa arvioitu kartta-analyysin avulla sekä muutamien valokuvien. Ottotoiminnan vaikutukset kaukomaisemaan arvioidaan vähäisiksi suunnittelualueen ja tien väliin jäävän puustoisien suojavyöhykkeen ansiosta. Paikallisesti maisemavaikutuksia kuitenkin on, ne aiheutuvat lähinnä avohakkuusta ja pintamaan poistosta sekä työkoneista ja maakasoista. Kiviaineksen oton päätyttyä alueen jälkihoito ja maisemointi vähitellen lieventävät aiheutunutta haittaa. Satakunnan Museo katsoo maisemavaikutusten arvioinnin olevan YVA-selostuksessa riittävän. Millään esitetyllä hankevaihtoehdolla ei voitane katsoa olevan olennaisia negatiivisia vaikutuksia maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön kannalta.

Satakuntaliitto toteaa, että toiminnan keskeiset vaikutukset ja niihin liittyvät epävarmuudet on käsitelty. Hankevaihtoehdot ja niiden ympäristövaikutukset on selvitetty riittävällä tarkkuudella.

Mielipiteet

A:n ja B:n kuolinpesien osakkaat C, D, E, F ja G katsovat, että Halmeskankaan kiviaineksen ottohankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostus pitää sisällään monia hyviä näkökohtia kiviaineksen ottohankkeen ympäristövaikutuksista ja arvioinnin tekeminen alueella on erittäin hyvä asia. Arviointi on kuitenkin varsin yleisluontoinen ja konkreettiset vaikutukset jäävät vähäiseksi. Hankevaihtoehtojen osalta toteuttaa tulisi vaihtoehto 0+ tai vaihtoehto 1 jatkossa esitetyllä tavalla. Kalliokiviaineksen louhinnasta ja murskauksesta tulisi joka tapauksessa pidättäytyä. Huomioon ei ole otettu riittävästi ottotoiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja, joita voitaisiin merkittävästi vähentää mm. erilaisin suojaustoimenpitein ja aikarajoittein. Maa-ainesten ottoaluetta tulee rajata kantatiehen 44 rajautuvalla sivustalla niin, että arvokkaalle harjalueelle ei kohdistu ottamistoimia. He viittaavat Satakuntaliiton ohjelmavaiheen lausuntoon, jossa kiinnitetään huomiota erityisen huolelliseen tarkasteluun suunnittelualueen kantatiehen 44 rajautuvalla sivustalla. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa ei ole kiinnitetty lainkaan huomiota tähän. He katsovat, että arviointiselostuksen ottoalueen rajaus on virheellinen, koska se perustuu vuosina 2006 ja 2007 tehtyihin maa-ainesten ottolupahakemuksiin.

siin (Sorametsärakennuskoski 9:130 ja Rakennusluukila 9:129), jotka myös olivat samalla tavalla rajauksiltaan niin entisen Seutukaava 5:n kuin nykyisen Maakuntakaavan ja niiden tausta-aineistojen vastaisia. Maa-ainesten ottolupahakemukset vuosilta 2006 ja 2007 ulottuivat selkeästi n. 100 metrin leveydeltä yli kilometrin matkalla Seutukaava 5:n ja maakuntakaavan maa-ainesten ottoaluerajauksen ulkopuolelle, jolloin on yksiselitteisesti tultu em. arvokkaalle harjualueelle. Maisemavaikutuksiin liittyen seutukaavoituksen taustaselvityksessä (Satakunnan seutukaavaliitto 1988, Satakunnan maa-ainesselvitys, I osa) mainittu arvokas harjualetta koko maa-ainesten ottoalueen itäreunalla yli kilometrin matkalla on osoitettu kaavamerkinnällä I A/MA. Kartan maisemaluokituksen mukaan tarkoittaa I A "Alue, jolta maa-ainesten ottoa ei sallita". Sekä 11.1.1999 vahvistetussa Seutukaava 5:ssä ja sen tausta-aineistossa (Satakunnan seutukaavaliitto 1988, Satakunnan maa-ainesselvitys, I osa) harjualetta maa-ainesten ottoalueen itäreunasta alkaen kantatie 44 saakka on merkitty arvokkaaksi harjualetaksi. Ei ole mitään syytä laajentaa maa-ainesten ottoa Seutukaava 5 ja maakuntakaavan nykyisestä alueesta itään lähemmäksi asutusta ja kantatie 44. Aiempien ko. ottolupahakemusten pyrkimysten mukaan arvokasta harjualetta menetettäisiin pinta-alaltaan n. 10 hehtaarin suuruinen määrä. Ympäristöministeriön 30.11.2011 vahvistamassa Satakunnan maakuntakaavassa on päädytty pitäytymään Seutukaava 5:n ja sen tausta-aineiston mukaisessa rajauksessa, jonka Satakunnan maakuntahallitus on tekemäämme muistutukseen antamassaan vastauksessa vahvistanut. Em. arvokasta harjualetta ei voida käsitksemme mukaan vastoin selkeää kaavoitusta muuttaa maa-ainesten ottoaluetaksi. He odottavat, että viranomaiset tuntevat vastuunsa aiemman Seutukaavaliiton ja nyttemmin Satakuntaliiton tapaan siten, että arvokas harjualetta voidaan säilyttää entisellään. Mikäli em. maa-ainesten ottohakkeiden tavoite hyväksyttäisiin, maa-ainesten ottamistoimintojen alue ulottuisi vastoin Seutukaava 5 ja nykyisen Maakuntakaavan ja niiden tausta-aineiston kieltoa n. 160 m etäisyydeltä 70 metrin etäisyydelle tiestä ja alle 100 metrin etäisyydelle lähimmästä asunnosta. Mikään ei kuitenkaan ole alueella muutunut siitä, kun Seutukaava 5 ja sittemmin maakuntakaava on vahvistettu. Muutoksella olisi erittäin ratkaiseva vaikutus harjumaisemaan, jos ottoalue tuotaisiin keskelle harjun nousevaa mäkirinnettä. Muutoksesta johtuisi nykyisen, luonnollisen horisonttitason mädallus ja harjun profiilin rikkoutuminen ja siitä taas seuraisi arvokkaaksi harjualetaksi kaavoitetun kauniin harjumaiseman turmeltuminen. Pöly- ja meluhaittojen vähentämiseen on ratkaiseva merkitys onko etäisyys kantatiehen 44 ja asutukseen joko 70 metriä tai maakuntakaavan ja sen tausta-aineiston mukaiset 160 metriä. Lisäksi pidempi etäisyys jättää paremmin maa-ainesten ottoalueet harjun horisonttitason taakse. Vaikutuksissa kaavoitukseen ja maankäyttöön on jäänyt kokonaan huomiotta, että Karvianjokilaakson osayleiskaava on laadittu rakennusoikeuksien määrittelemiseksi ja jokilaakson kehittämiseksi. Kaavan toteuttaminen estyy käytännössä, jos maa-ainesten ottotoimintoja laajennetaan maakuntakaavan rajauksista poiketen lähemmäksi Karvianjokilaaksoa harjumaisema turmellen. Pohjavesikysymykset olisi tullut selvittää olennaisesti nyt esille tuotua perusteellisemmin. Yksi koekuoppa (106,5 m) yli 100 ha alueelle on aivan riittämätön todentamaan pohjaveden korkeutta alueella. Harjualetta toimii joka tapauksessa pohjaveden muodostumisalueena, jolla jo sellaisenaan tulisi olla riittävät suojavyöhykkeet. Kiviaineksen louhinta porauksineen ja räjäytyksineen, sekä aineksen murskauksen ja kuljetusten vaikutukset lisäävät olennaisesti pöly- ja meluhaittoja. Maa-ainesten ottoalueen liikenne kantatieltä ottaa huomioon asutuksen. Myös sisäinen liikenne ja eri toimintojen sisäinen järjestely tulee myös toteuttaa siten, että siitä ei aiheudu haittaa alueen asutukselle ja kiinteistöille. Arviointiselostus sisältää selvityksen tunnistetuista haittavaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinoista, sekä arviointiin liittyvistä epävarmuustekijöistä. Erityisesti näiltä osin on mahdollisten maa-ainesten ottamislupahakemusten käsittelyssä varmistuttava siitä, että maa-ainesten otosta aiheutuvat haitat kyetään kaikin tavoin minimoimaan ja että kaikki mahdolliset epävarmuustekijät kyetään tunnistamaan ja siten ympäristölle kohdistuvat uhat ja haitat poistamaan. Ottaen huomioon alueen laajuus ja pitkä ottoaika on ehdottomasti lähdeittävä siitä, että jälkihoito tehdään vaiheittain jo maa-ainesten ottotoimintojen aikana. Maa-ainesten vaiheittaiset

otot tulee järjestää siten, että kunkin ottovaiheen ottoalue on mahdollisimman pieni. Kun ottovaihe päättyy, jälkihoito tulee toteuttaa välittömästi, kuten myös nykyisten päättyneiden ottamisalueiden maisemointi ja jälkihoito. Ottamislupapäätökset tulisi myös rajata enintään 10 vuoteen, jolloin jälkihoitokysymykset ja uuden tekniikan mahdollisuudet tulisivat asianmukaisesti otettua huomioon.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Arviointiselostuksessa on selvitetty Honkajoen Halmeskankaan alueen maa-ainesten ottohankkeen vaihtoehtojen ympäristövaikutuksia. Yhteysviranomaisen lausunnossa tarkastellaan, onko arviointiselostuksessa esitetyt vaikutukset käsitelty YVA-lain ja -asetuksen sekä arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon mukaisesti. Yhteysviranomaisen lausunnossa on otettu huomioon arviointiselostuksen kuulemisvaiheessa annetut lausunnot ja esitetyt mielipiteet.

Hankekuvaus

Hanke, sen lähtökohdat, tavoitteet ja sijainti on kuvattu selkeästi ja riittävän täsmällisesti kaikki hankkeen olennaiset toiminnot sisältäen. Toiminnan ja hankkeen tekninen kuvaus on selkeä. Hankkeen elinkaari eli toiminnan eri vaiheet aloittamisesta lopettamiseen on otettu asianmukaisesti huomioon.

Hankkeen suunnittelutilanne, aikataulu ja eteneminen lupamenettelyihin on selkeästi esitetty. Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset on esitetty.

Arviointiselostuksessa on käsitelty hankkeen suhdetta ympäristönsuojelua koskeviin säädöksiin, suunnitelmiin ja ohjelmiin. Hankkeen suhde alueen maankäyttöön on kuvattu.

Toiminnan kuvauksessa esitetään ottamismäärät, ottamistasot ja –suunnat, ottamistoimet, niihin liittyvä hiekan ja kalliokiviaineksen varastointi, kiviaineksen poraaminen, räjäytykset, murskaus ja ainesten seulonta. Käytettävät polttoaineet, niiden varastointi ja jätehuolto on sekä maisemointi ja jälkihoito niin ikään esitetään riittävällä tavalla.

Vaihtoehtojen käsittely

Hankkeen sijoittamispaikalle on esitetty kolme vaihtoehtoa, joihin sisältyy hankkeen toteuttamatta jättämisvaihtoehto. Hankkeen toteuttamatta jättämisvaihtoehto käsittää myönnettyjen maa-ainesten ottolupien mukaisen toiminnan loppuun saattamisen ja alueen jälkihoidon. Nykytilan kuvaus toimii vertailupohjana ja tuo samalla esille tavanomaisen 0-vaihtoehdon eli tilanteen, jossa ei nykytilanteeseen nähden tehdä mitään. Hankkeelle on esitetty riittävät vaihtoehdot. Vaihtoehtoja on kuvattu havainnollisesti ja niitä on käsitelty asianmukaisesti.

Vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi

Yleistä

Hankkeen vaikutuksia on selvitetty arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella varsin kattavasti. Em. lausunnossa esille tuodut seikat on huomioitu oikealla tavalla. Arviointiselostuksessa on YVA-lain mukaisesti käsitelty hankkeen vaikutukset ihmisten elinoloihin, terveyteen ja viihtyvyyteen, maaperään, pinta- ja pohjavesiin, ilman laatuun ja ilmastoon, kasvillisuuteen, eläimistöön ja luonnon monimuotoisuuteen, yhdyskuntarakenteeseen ja suunniteltuun maankäyttöön, maisemaan, kaupunkikuvaan ja kulttuuriperintöön, luonnonvarojen hyödyntämiseen sekä edellä kuvattujen tekijöiden keskinäisiin vuorovaikutussuhteisiin. Arvioinnissa on hyvin painotettu ja arvioitu lähtökohtaisesti hankkeen aiheuttamia YVA-lain tarkoittamia merkittäviä vaikutuksia.

Arvioitujen vaikutusten perustaksi on kuvattu alueen nykytila, lähtötiedot ja arviointimenetelmät. Arviointimenetelmät on kuvattu kunkin selvitettävän vaikutuksen yhteydessä riittävällä tavalla.

Arviointi on tehty pääasiassa asiantuntija-arvioina. Hankkeen vaikutusten selvittämisessä on käytetty olemassa olevaa tietoa, mm. viranomaistietoja ja tehtyjä erillisselvityksiä. Tietoperustaa on täydennetty hanketietoihin pohjautuvilla laskelmilla, maastokäynneillä sekä luontoinventoinneilla.

Epävarmuudet on tunnistettu ja tuotu esille. Vaikutukset on kattavasti esitetty ja haitallisten vaikutusten ehkäisy- ja lieventämistoimia on kunkin vaikutustyyppin arviointikohdassa tuotu esille. Haittojen ehkäisy- ja lieventämistoimet ovat pääpiirteissään konkreettisia ja toimivia. Arvioinnissa käytetyt tietolähteet on koottu lähdeluetteloon. Arvioinnissa käytetty aineisto ja asiantuntemus on riittävän monipuolista.

Vaikutusten tarkastelualue

Hankkeen vaikutusten tarkastelualue on ulotettu vähintään 700 metriä hankealueen ympärille. Kantatien 44 itäpuolella vaikutusalue ulottuu 1000 metrin etäisyydelle ja hankealueen eteläpuolella noin 2 km etäisyydelle. Vaikutusarvioinnin rajaukset on esitetty kunkin arvioitavan vaikutuksen yhteydessä. Vaikutusalueen raja on riittävän laaja ja helposti hahmotettavissa karttamerkintöjen ja sanallisen kuvauksen avulla.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Arviointi kohdistuu selkeästi hankkeen keskeisiin vaikutuksiin. Kaikki merkittävät vaikutukset ovat arvioinnissa mukana. Hankkeen keskeisimmät vaikutukset kohdistuvat pohjavesiin, maisemaan, luontoon ja liikennöintiin. Vaikutusarviointia koskevat huomiot tuodaan esille pääosin arviointiselostuksen mukaisessa vaikutusten esittämisjärjestyksessä alkaen luvusta 8.

Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä luonnonvarojen hyödyntämiseen, sivut 28-29

Maa- ja kallioperää on tarkasteltu mm. vedenläpäisevyyden ja pohjaveden pilaantumisen kannalta. Suunnittelualueen maaperä on hyvin vettä läpäisevää. Harjujakson laki-alueet sijoittuvat Kotkankankaalla noin tasolle 117,5–122,5 metriä meren pinnan yläpuolelle. Koko suunnittelualueen pinta-ala on noin 140 hehtaaria. Kiviainesten ottoa on

alueella tehty jo noin 50 hehtaarin alueella. Vaihtoehdosta riippuen täysin uutta ottoaluetta avataan 20, 24 tai 76 hehtaaria. Vanhimpia ottoalueita maisemoidaan hankkeen aikana eivätkä alueet todennäköisesti ole yhtä aikaa ja koko ajan auki kaivettuna. Otto-toimia ei uloteta Satakunnan maakuntakaavan mukaiselle Palokankaan–Kotkankankaan arvokkaalle harjualueelle (ge1). Kiviaineksen oton vaikutus maa- ja kal-lioperään on todettu hyvin paikalliseksi eikä se aiheuta haitallisia vaikutuksia suunnit-telualuetta ympäröivälle maa- tai kallioperälle. Luonnonvarojen hyödyntämisen kannalta on todettu, että ottotoiminnan aikana metsätalous ottoalueilla estyy ja vaikutus kestää kymmeniä vuosia. Ottamistoimien loputtua alueelle palautetaan metsäpeite ja suunnit-telualue palautuu metsätaloustalouteen. Hankkeella ei ole toiminnan aikaisia tai toimin-nan jälkeisiä vaikutuksia suunnittelualan ympäristössä sijaitseviin metsätaloustaloihin. Ottotoimia ei uloteta pohjaveden pinnan alapuolelle ja toimista johtuvan pölyämisen ei arvioida vaikuttavan metsien kasvuun. Vaikutukset on asianmukaisesti tarkasteltu.

Vaikutukset pintavesiin, sivut 30-31

Arviointi perustuu olemassa olevaan tietoon ja maastokäyntiin. Alue sijoittuu Karvianjo-en vesistöalueeseen. Koska suunnittelualan maaperä on hyvin vettä läpäisevää, pin-tavaluntaa alueen ulkopuolelle ei juurikaan tapahdu. Pintavalunnan vähäisyydestä joh-tuen hankkeella ei arvioida olevan Karvianjokea kuormittavaa tai vedenlaatua muutta-vaa vaikutusta. On myös todettu, että ottotoimilla ei ole vaikutuksia suunnittelualan lounaispuolella sijaitseviin metsäojoituksiin. Vaikka kiviainesten otossa vesien mukaan voi liueta pintamaiden läjitysalueilta ravinteita ja kallionlouhinta-alueilta räjähdysaineista peräisin olevaa tyyppiä, näiden vaikutusta pintavesiin ei ole pidetty merkittävänä.

Vaikutukset pohjavesiin, sivut 32-35

Suunnitellun maa-ainesten ottoalueen eteläosa sijoittuu I-luokan Palokankaan pohja-vesialueelle. Arviointia varten on koottu olemassa oleva tieto hankealueen pohjavesistä, topografiasta, toteutuneesta otosta ja suunnitelmista sekä Palokankaan luokitellun poh-javesialueen tiedot. Lisäksi arvioinnin yhteydessä suunnittelualueelle asennetun pohja-veden havaintoputken avulla voidaan seurata pohjaveden pinnankorkeutta ja laatua. Kantatien varren kiinteistöillä sijaitsevista kaivoista on mitattu pohjaveden korkeustasot. Tietojen perusteella on hahmotettu suunnittelualan ja ympäristön pohjaveden pinnan-tasojen ja virtaussuuntia alueella.

Vaikutukset pohjavesiin on kuvattu selostuksessa asianmukaisesti. Suunnittelualan eteläosassa kallio muodostaa maa-ainesten ottoalueen ja Palokankaan pohjavesialu-een välisen vedenjakajan, joka estää pohjaveden virtauksen maa-ainettoalueelta ete-lään kohti Palokankaan pohjavesialuetta. Vaihtoehdossa VE 0+ ja VE 1 hanke sijoittuu pohjavesialueen ulkopuolelle. Vaihtoehdossa VE 2 alustavasti kartalle rajatut ottoalueet sijoittuvat hankealueen eteläreunassa Palokankaan I-luokan pohjavesialueelle. Vaihto-ehdon VE 2 yhteydessä on suunniteltu tehtäväksi kalliolouhintaa suunnittelualan ete-läosassa. Kallionlouhinta- ja räjäytystyö saattavat avata kallioperään rakoja ja hal-keamia ja siten vaikuttaa pohjaveden virtausolosuhteisiin. Mikäli kallionlouhinnalla pois-tetaan vedenjakajana toimiva kallioikynnys, jolloin pohjaveden virtausolosuhteet muuttu-vat, tulee hankkeelle hakea em. tilanteessa vesilain mukainen lupa.

Vaikutukset luontoon, sivut 36-42

Olemassa oleva luontotieto, maastokäynnit sekä luonto- ja pesimälinnustoselvitys ovat arvioinnin perustana. Alue on tasaista hiekkakangasta. Valtaosa suunnittelualueesta ja sen ympäristöstä on kuivan kankaan mäntymetsää, joiden ikärakenne vaihtelee nuorista kasvatusmetsistä eri-ikäisiin taimikoihin. Suunnittelualan ulkopuolella

sen lounais- ja länsipuolella on ojitettuja räme- ja korpimaita, jotka ovat pääosin kuivuneet muuttumiksi ja turvekankaiksi. Kiviaineisten otto aiheuttaa elinympäristömenetyksiä ja voi aiheuttaa häiriövaikutuksia varsinkin hankevaihtoehdon VE 2 kivenlouhinnan osalta hankealueella ja sen lähiympäristössä pesivälle lintulajistolle. Suunnittelualueen luontokuvaus on esitetty metsikkökuvioittain ja havainnollistettu valokuvin. Suunnittelualueesta noin 60 metriä etelään sijoittuu uhanalaisluokituksestaan vaarantunut luontotyyppi saraneva ja noin 130 metriä pohjoiseen uhanalaisluokituksestaan silmälläpidettävä luontotyyppi isovarpuräme. Suunnittelualueella pesii kartoituksen mukaan 22 lintulajia. Niistä törmäpääsky ja rantasipi ovat uhanalaisia lajeja, rantasipi myös Suomen kansainvälisen linnustonsuojelun erityisvastuulaji leppälinnun ohella.

Kiviaineksen ottohankkeen toteutuminen hävittää ottoalueiden nykyisen kasvillisuuden. Pinta-alaltaan suurimmat kasvillisuusvaikutukset ovat hankevaihtoehdossa VE 2 (76 ha). Halmeskankaan alueen metsät ovat metsänhakkuin hoidettuja talousmetsiä, joiden ekologiset ominaispiirteet ovat laadultaan heikentyneet luonnontilaisiin metsiin verrattuna. Kiviainesten ottohankkeella ei siten arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia kasvillisuuden ja luontotyyppien tarjoamien elinympäristöjen monimuotoisuuteen alueellisella tai seudullisella tasolla. Kiviaineisten otto aiheuttaa elinympäristömenetyksiä ja voi aiheuttaa häiriövaikutuksia varsinkin hankevaihtoehdon VE 2 kivenlouhinnan osalta hankealueella ja sen lähiympäristössä pesivälle lintulajistolle. Suunnittelualueen lajisto on kuitenkin voimakkaasti käsitellyille mäntykangasalueille tyypillistä. Ottotoiminta voi häiritä alueella tyypillisesti liikkuvaa nisäkäslajistoa, jolloin lajien elinpiirit voivat siirtyä kauemmaksi ottoalueesta sitä ympäröiviin metsiin. Vaikka hankkeen toteutusaika on varsin pitkä, luontoon kohdistuvien vaikutusten on arviointiselostuksessa perustellusti katsottu jäävän lieviksi.

Vaikutukset luonnonsuojeluun, sivut 43-48

Hankealueen läheisyyteen sijoittuu Karvianjoen koskien Natura-alue (FI0200130, SCI). Alueen kokonaispinta-ala on 80 hehtaaria, raja-alue on nauhamainen, pituus noin 15 km. Matkaa suunnitellulta ottoalueelta Natura-alueelle kertyy lyhimmillään noin 300 m ja alueen keskiosasta noin 800 m. Karvianjoen koskien alueella esiintyviä luontodirektiivin liitteen luontotyyppejä ovat Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit, pikkujoet ja purot, lähteet ja lähdesuot, lehdot ja puustoiset suot. Karvianjoen koskien alueella esiintyy yksi luontodirektiivin liitteen II lajeihin kuuluva uhanalainen laji. Lintudirektiivin liitteen I lajeista Karvianjoen koskien alueella esiintyy kalatiiraa ja säännöllisesti esiintyvistä muuttavista lajeista koskikaraa. Aluetta ei ole suojeltu lintudirektiivin perusteella ja siten direktiivin tarkoittamat lintulajit eivät ole alueen suojeluperuste. Lähialueelle sijoittuu myös muita suojelukohteita. Lauhanvuoren Natura-alue (FI0800001, SCI) sijaitsee lähimmillään noin 2,3 kilometrin etäisyydellä suunnittelualueesta luoteeseen. Lauhanvuoren alueella sijaitsevat Majaletto (SSO100279) ja Siioninkeidas–Mustakeidas (SSO100273) kuuluvat soidensuojeluohjelmaan. Pääosin alueen suojelu on toteutettu kansallispuistona (KPU100017). Hankkeella ei ole todettu alueelle ulottuvia vaikutuksia.

Karvianjoen kosket Natura-alueeseen on tehty Natura-tarveharkinta, joka on raportoitu seostukseen. Arviointi on tehty olemassa olevan aineiston pohjalta. Lisäksi hankealueelta mahdollisesti kulkeutuvien pintavesien reittejä on tarkasteltu maastokäynnillä elokuussa 2012. Arvioinnin perustan muodostavat ympäristövaikutusten arviointimenettelyn aikana laaditut maaperään, pohjaveteen, pintaveteen sekä ilmanlaatuun kohdistuvat vaikutusarviointit. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitu hankkeen eri elinkaarivaiheet sekä niiden suorat ja välilliset vaikutukset. Kiviainesten ottohankkeesta ei etäisyydestä johtuen aiheudu suoria vaikutuksia Natura-alueen luontoarvoihin. Vaikutusten arviointi on kohdennettu hankkeesta mahdollisesti aiheutuviin välillisiin vaikutuksiin, pääasiassa pintavesiolosuhteiden laadullisten muutosten aiheuttamiin vaikutuksiin. Kiviainesten ottohankkeen toimet eivät ulotu Karvianjoen koskien Natura-alueelle. Hankkeen elinkaa-

ren aikana ei myöskään aiheudu sellaisia melu- tai häiriövaikutuksia, jotka ulottuisivat Natura-alueelle. Kumpikaan sijoitusvaihtoehdoista ei vaaranna luontotyyppien ominaispiirteitä ja siten direktiivi- ja uhanalaisen lajiston elinolosuhteita. Hankkeella ei ole luontodirektiivin liitteen II lajeihin kohdistuvia vaikutuksia. Halmeskankaan kiviainesten ottohanke ei yksistään tai yhdessä muiden tiedossa olevien hankkeiden kanssa merkittävästi tavalla vaikuta niihin luontoarvoihin, joiden vuoksi Karvianjoen kosket on sisällytetty osaksi Natura -verkostoa. Kuten arviointiselostuksessa todetaan, luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittama Natura-arviointi ei hankkeessa ole tarpeen. Hankkeen luontovaikutuksia on muutoinkin tarkasteltu riittävällä tavalla.

Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön, sivut 49-57

Maiseman ja kulttuuriympäristön kannalta arvokkaiden alueiden sijainti ja etäisyys suunnittelualueesta on kuvattu olemassa olevien kartta- ja rekisteritietojen pohjalta. Maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi on tehty maisemaa koskevia havaintoja maastossa elokuussa 2012 sekä kartta-analyysyjä, joiden perustella on määritelty maisemarakenteen ja -kuvan kannalta tärkeimmät piirteet sekä näkymäpaikat. Arvioinnin näkökulmina on otettu huomioon erityisesti asumisen lähiympäristö ja -maisema, tiemaisema sekä kulttuuriympäristöltään arvokas Karvianjokivarso. Suunnittelualueella toteutettiin kiinteiden muinaisjäännösten inventointi. Tiedossa olevan Hietalan–Hietarannan kivikautisen asuinpaikan osalta on tehty lisäinventointeja.

Suunnittelualan ympäristön maiseman pääelementit muodostuvat pohjois-eteläsuuntaisesta Karvianjokilaaksosta ja sitä rajaavista metsäpeitteisistä selännealueista. Karvianjoki virtaa noin tasolla +97,5 metriä merenpinnan yläpuolella ja on pääosin puustoisien suojavaikkeen rajaamaa. Jokivarresta maasto kohoaa loivasti Palokankaan–Kotkankankaan harjaluodeella ja myös vastarannalla. Palokankaan–Kotkankankaan metsäiselle selännealueelle sijoittuva suunnitteluala eroaa maisematilana kantatien varren maisematilasta noin 70 metrin metsäisen ja pinnanmuodoiltaan nousuvan suojavaikkeen johdosta. Nykyisten ottoalueiden sisäinen maisemakuva on muuttunut pitkään jatkuneen ottotoiminnan seurauksena. Aluetta luonnehtivat maanpinnan tason alapuolelle sijoittuvat maa-ainesten ottoalueet ja tuotekasat sekä alueet, joilta on kuorittu pintamaa pois, mutta ottotoimintaa ei ole vielä aloitettu. Suunnittelualueella ei sijaitse ottotoiminnan jälkeen tasattuja tai maisemoituja alueita. Osa ottoalueista on kuitenkin ajan myötä alkanut taimettua.

Suunnittelualan läheisyydessä ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita maisema- tai kulttuuriympäristöalueita. Karvianjokivarren kulttuuriympäristö on tällä hetkellä maakunnallisesti merkittävä kohde (RKY2009). Karvianjokilaakso on mukana valtakunnallisten maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventoinnissa, joka on käynnissä. Jokilaakson maisemallinen arvo selvitetään inventoinnin yhteydessä. Kantatien varsi on osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa noin 300 metriä leveänä vyöhykkeenä arvokkaaksi harjaluodeksi (ge-1). Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat harjaluodeet ja se perustuu Satakunnan seutukaavassa osoitettuun rajaukseen ja edelleen Satakunnan harjaluodeita koskevaan 1980-luvun loppupuolella toteutettuun maisemaselvitykseen (Satakunnan seutukaavaliitto 1988). Maisemaselvityksessä kantatien varsi on luokiteltu alueeksi, jolta maa-ainesten ottoa ei sallita (IA). Luokitusperusteena on osoitettu kaunis maisemakuva ja asutus tai tiemaisema.

Selostuksen mukaan suunniteltu kiviaineshanke sijoittuu alueelle, jolla ottotoimia on tehty jo usean vuosikymmenen ajan ja alueen sisäinen maisemakuva on siten muuttunut. Alueen tasaisesta topografiasta johtuen suunnittelualueella ei tehdä lakialueiden ja harjanteiden leikkauksia, vaan ottotoiminta kohdistuu nykyisen maanpinnan tason alapuolelle. Ottotoiminnan maisemaan kohdistuva vaikutus on tästä syystä pääasiassa paikallinen ja aiheutuu lähinnä puustoon avohakkuusta ja pintamaan poistosta. Paikalli-

sia haittanäkymiä aiheutuu avoimista maaleikkauspinnista, työkoneista, sekä kiviaines- ja pintamaakasojen työnaikaisista varastokasoista. Vuotuisen tuotantomäärän perusteella laskettuna kiviainesta riittää alueella noin 20–50 vuodeksi, minkä aikana otto etenee alueella maa-aineslupien mukaisesti. Ottolupia on tarkoitus hakea alueelle 10–15 vuoden jaksoissa, minkä jälkeen kunkin ottoalueen maisemavaikutus lievenee jälkihoidon ja maisemoinnin jälkeen merkittävästi. Tästä huolimatta ottotoimien vaikutukset varsinkin paikallismaisemaan ovat pitkäkestoisia ja jatkuvat pitkään vielä toiminnan päätyttyä. Alueen taimettumisen ja metsänkasvun myötä alue palautuu metsätaloustehtävään.

Suunnittelualueen itäosassa sijaitsevalle maakuntakaavassa osoitetulle arvokkaalle harjualueelle (ge-1) ei kohdisteta ottotoimia, vaan ottoalueiden ja kantatien väliselle alueelle jätetään rajauksen mukainen, noin 70 metrin levyinen ja länteen kohoava, suojavyöhyke. Suojavyöhykkeen säilyessä puustoisena eivät ottoalueet ole hankevaihtoehdosta riippumatta ympäristöstään selvästi erottuvia tai maisemakuvaa hallitsevia kantatien ja Karvianjokilaakson suuntaan Palokankaan–Kotkankankaan harjualueen pinnanmuotojen tasaisuudesta sekä kantatien ja Karvianjoen varren suojavyöhykkeen puuston peittovaikutuksesta johtuen hankkeen toteutuminen ei merkittävästi muuta kulttuuriarvoiltaan tärkeästä Karvianjokilaaksosta kohti suunnittelualuetta avautuvia näkymiä. Hankevaihtoehdossa VE 2 suunnittelualueen lakialueelle kohdistuvat kiviainesten ottotoimet voivat kuitenkin näkyä kaukomaisemassa ja maiseman horisontaalisessa linjassa avohakkuun kaltaisina toimina suojavyöhykkeen takana. Suojavyöhykkeellä ja sen puustoisena säilymisellä on keskeinen merkitys maisemallisesti kaikissa vaihtoehdoissa.

Arvioinnissa nousee esille tien ja ottamisalueen välisen suojakaistan maisemallinen merkitys. Sen merkitystä on tuotu esille myös esitetystä mielipiteessä arvokkaan harjualueen kannalta ja pidetty mm. arviointiselostuksen sivulla 54 mainittua ja viimeisimmissä lupahakemuksissa ottamissuunnitelmien sisältämää 70 metrin levyistä suojakaistan rajausta maakuntakaavan ja sitä edeltäneen seutukaavan tausta-aineistojen vastaisena ja riittämättömänä. Kysymyksessä olevan suojakaistan määrittäminen ei arviointiselostuksesta käy selkeästi ilmi. Satakunnan seutukaava 5 ja sitä seurannut 30.11.2011 vahvistettu Satakunnan maakuntakaava osoittavat merkinnöillään maa-ainesten ottamistoimintaan tarkoitettua alueen ja arvokkaan harjualueen sijoittumisen kaavassa. Maakuntakaavassa alue on osoitettu soran ja hiekan ottoalueeksi (EO1). Kantatien 44 varsi on merkitty arvokkaaksi geologiseksi muodostumaksi (ge-1). Merkinnällä osoitetaan maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat harjualueet. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat maa-aineslain tarkoittamat maisema- ja luonnonarvot sekä mahdollisten maisemavaurioiden korjaustarve. Maakunnallisen kaavan luonne on kuitenkin yleispiirteinen ja siinä osoitetut varaukset tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa ja/tai lupamenettelyissä.

Maakuntakaavassa mittakaavasta (1:100 000) ja yleispiirteisestä luonteesta johtuen maiseman ja luonnonarvojen kannalta arvokkaat harjualueet (ge-1) on osoitettu alueen ominaispiirrettä osoittavalla viivatyypillä, joka ei osoita tarkkaa alueen rajaa kartalla eikä maastossa. Maakuntakaavassa esitetään yleispiirteisesti maankäytön periaatteet mitta-kaavassa 1:100 000, jolloin maastossa 100 metriä kartalla on yksi millimetri. Maakuntakaavan arvokkaan harjualueen ge-1 erityisominaisuutta ilmentävä likimääräinen rajausta vastaa seutukaavan taustaselvityksen rajausta (Satakunnan Seutukaavaliitto 1988, Satakunnan maa-ainesselvitys, I osa) sekä myös alueen nykytilannetta. On huomattava, että taustaselvitykset voivat olla perusteellisia, mutta ne ovat luonteeltaan maakuntakaava/seutukaava-tasoiseen tarkasteluun tarkoitettuja. On myös todettava, että seutukaavan 5 aikaan lopullinen tulkinta arvokkaan harjualueen rajauksesta maastossa on tapahtunut yksityiskohtaisemman suunnittelun ja lupamenettelyn kautta. Ottamistoimintaa koskevien lupien käsittelyn yhteydessä Satakuntaliiton ja Varsinais-Suomen ELY-

keskusta edeltäneen Lounais-Suomen ympäristökeskuksen lausuntojen ja maastokäynnin perusteella arvokkaan harjuaalueen käsittävä suojavyöhyke on muotoutunut 70 metriin. Lounais-Suomen ympäristökeskuksen maa-ainesten ottamislupia koskevissa 2000-luvulla annetuissa lausunnoissa on pidetty 70 metrin suojakaistaa riittävänä, kun ottamistoimintaa ei kohdisteta kaivuaalueiden ja kantatien 44 välissä olevalle maakuntakaavassa osoitetulle arvokkaalle harjuaalueelle ge-1. Arviointiselostuksessa on tukeuduttu seutukaavan ja maakuntakaavan rajauksiin sekä aiemmissa lupamenettelyissä muodostuneeseen tulkintaan suoja-alueen laajuudesta. Maa-ainesten ottamislupakäsittelyssä ratkaistaan maa-ainesten ottaminen ja arvokkaan harjuaalueen rajauksen kattava suojavyöhyke ottamisalueen ja kantatien 44 välille.

Aiemmin jo on todettu, että Karvianjokilaakson maisemallinen arvo selvitetään käynnissä olevassa valtakunnallisten maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventoinnissa.

Karvianjokilaaksossa sijaitsee useita muinaismuistolailla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä ja -alueita. Kantatien ympäristössä sijaitseva ja asuinpaikkoihin kuuluva Hietalan–Hietarannan kiinteä muinaisjäännösalue sijoittuu osin suunnittelualueelle rajautuen siihen noin kahden kilometrin matkalta suunnittelualueeseen. Tämän alueen on havaittu selostuksessa mainittujen inventointien mukaan ulottuvan hankealueella rekisteriin merkittyä rajausta laajemmalle. Hietalan–Hietarannan muinaisjäännösalueen laajennusalueen pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 3,8 hehtaaria. Tästä noin 2,4 hehtaaria sijoittuu YVA:ssa arvioitavan hankkeen suunnitellulle ottoalueelle. Jotta ottamislupa voidaan myöntää edellä mainitulle 2,4 hehtaarin laajennusalueelle, tulee alueella tehdä tarkemmat arkeologiset tutkimukset (kaivaukset) lupakäsittelyä varten niin kuin selostuksessa on todettu. Aikaisemmin tiedossa olevalla muinaisjäännösalueella ei ole tarpeen tehdä lisätutkimuksia lukuun ottamatta alueella sijaitsevaa painannetta (tilalla 9:129), jossa vuosina 2007 ja 2008 ei ollut mahdollisuuksia tehdä riittäviä tutkimuksia. Mikäli hankealueelle suunnitellaan uutta liittymää kantatieltä, tulee myös tielinjan alue tutkia tarkemmin, koska vuosina 2007 ja 2008 tehdyt tutkimukset eivät kattaneet 70 metrin levyistä suojavyöhykettä kantatien varressa.

Muinaismuistolaki rauhoittaa automaattisesti ilman eri toimenpiteitä lain piiriin kuuluvat kiinteät muinaisjäännökset. Jatkossa tulee museoviranomaisen kanssa selvittää hankkeen ja muinaisjäännöksen yhteensovittamisen mahdollisuudet, sillä ottoalue on kaikissa vaihtoehtoisissa esitetty osin rekisterin mukaisen muinaisjäännöksen ja sen laajennuksen alueelle. Muinaisjäännökseen kajoaminen edellyttää muinaismuistolain mukaisista kajoamislupaa, kuten selostuksessa on todettakin.

Maisemaan ja kulttuuriympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointi on riittävä.

Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön, sivut 58 -63

Arviointiselostuksessa on kuvattu Halmeskankaan ympäristön nykyinen maankäyttö- ja kaavoitustilanne eri suunnittelutasoilla ja vireillä olevat muut suunnitelmat. Tietoja on täydennetty alueelle ja sen lähiympäristöön tehdyillä maastokäynneillä.

Maakuntakaavassa alueella on merkintä maa-ainesten ottoalueesta. Alue on osoitettu soran ja hiekan ottoalueeksi (EO1). Suunnittelualueen eteläosassa on merkintä voimalinjasta (z). Kantatien (kt) varsi on merkitty arvokkaaksi geologiseksi muodostumaksi (ge-1). Suunnittelualueen eteläosaan ja sen eteläpuolelle on osoitettu pohjavesialue (pv). Halmeskankaan suunnittelualue sijoittuu itäosastaan noin 80 metrin levyiseltä vyöhykkeeltä Karvianjokilaakson osayleiskaavan alueelle. Tältä osin kantatien varsi on osoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M). Kantatien varteen sijoittuvat tilakeskukset on osoitettu olemassa olevien maatilojen talouskeskusten alueiksi (AM). Lisäksi kantatien varressa on merkintä muinaismuistoalueesta (SM) sekä arvokkaasta

harjuaalueesta (ge). Karvianjokeen rajautuvat alueet on osoitettu maatalousalueeksi (MT). Jokilaakso on kyläkuvallisesti arvokasta aluetta (km). Karvianjoki kuuluu Natura 2000 -verkostoon. Muilta osin Halmeskankaan suunnittelualueella ei ole voimassa tai vireillä olevaa osayleiskaavaa tai asemakaavaa.

Hanke on maakuntakaavassa osoitettujen merkintöjen mukainen ja sijoittuu vaihtoehtojen VE 0+ ja VE 1 osalta lähes kokonaisuudessaan hiekan- ja soran ottoalueelle (EO1). Vaihtoehdossa VE 2 hiekan- ja soranottoalueita on sijoitettu myös EO1-alueen eteläpuolelle noin 10 hehtaarin laajuudelta. Tällä alueella hiekan ja soran ottomäärät ovat vähäisiä ja sijoittuvat pääasiassa vanhoille ottoalueille. Lisäksi vaihtoehdossa VE 2 suunnitellaan kiviainesten ottotoimintaa suunnittelualueen etelä- ja länsiosaan. Eteläosassa ottotoiminta sijoittuu osin maakuntakaavassa osoitetulle pohjavesialueelle.

Hankkeen vaikutusta yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön on asianmukaisesti käsitelty. Hanke muuttaa väliaikaisesti suunnittelualueen maankäytön metsätaloudesta maa-ainesten ottoalueeksi 20–76 hehtaarin alueella. Suurella osalla suunnittelualuetta muutos on jo tapahtunut aiemman ottotoiminnan myötä. Ottotoiminnan päättymisen jälkeen alue palautetaan metsätaloukseen. Hanke ei olennaisesti vaikuta suunnittelualueen ympäristön yhdyskuntarakenteeseen. Toiminnan jatkaminen alueella ei olennaisesti muuta jo aiemmin harjoitetun kiviainesten (hiekan ja soran) oton ja kuljetusliikenteen vaikutuksia. Ottoalueiden laajentumisen myötä hiekan ja soran otto tulee ulottumaan runsaan kilometrin matkalta lännen suunnasta lähemmäksi kantatietä ja sen itäpuolella sijaitsevaa viittä asuinrakennusta. Lisäksi alueelle on suunnitteilla kiviaineksen louhintaa. Hankealueella aiemmin toteuttamaton louhinta tuo uuden vaikutuksen lähi-asutukseen. Voimakkain vaikutus on vaihtoehdossa VE 2 alueen eteläosassa.

Liikennevaikutukset, sivut 64-65

Lähtötietona on kuvattu liikennetiedot ja liikenneverkko sekä kuljetusreitit. Suunnittelualue rajautuu itäosastaan seudun liikenneverkon rungon muodostavaan Honkajoki–Kauhajoki tiehen (kantatie 44). Pohjoisessa alue rajautuu Marjanevantiehen. Kulku suunnittelualueelle tapahtuu kantatien liittymien kautta ja tarvittaessa myös Marjanevantien kautta. Vaihtoehtoiset kuljetusreitit ja liittymät on myös kuvattu. Enimmillään koko hankealueelta aiheutuva kuljetusliikenne voi olla noin 10 kasettiyhdistelmää vuorokaudessa (noin 2 500 kuljetusta vuodessa, kasettiyhdistelmä 40 tonnia). Kuljetusten määrä ja ajoittuminen on sidoksissa kysyntään. Kiviainestuotteiden kuljetuksista valtaosa (arviolta 98 %) suuntautuu hankealueelta etelään kantatietä 44 pitkin. Liikenteen määrää ja rakennetta ottotoiminnan jatkaminen hankealueella ei tule juurikaan muuttamaan, eikä siten merkittävästi lisää liikenteen haittavaikutuksia tai vaaranna liikenneturvallisuutta. Liittymäpaikat kantatielle ovat näkymiltään selkeitä ja riittävän turvallisia. Hanke ei edellytä toimenpiteitä yleisten teiden verkolla.

Melu ja tärinä, sivut 66-74

Hankkeessa eniten melua ja tärinää aiheuttava toiminta tulisi olemaan kallionlouhinta ja murskaus. Suunnittelualueella ja sen lähiympäristössä ei ole merkittäviä melun tai tärinän aiheuttajia. Alueella olemassa oleva melu on kantatien 44 liikennemelu ja soranoton kuljetuksista aiheutuvaa.

Hankkeen meluvaikutuksia on arvioitu laskentamallia käyttäen. Vaihtoehdoissa VE 1 ja VE 0+ on pelkästään hiekan otto, seulontaa, varastointia ja kuljetusta. Toiminnassa ei ole erityisen voimakkaasti meluavia laitteita. Melu vastaa alueella harjoitetun toiminnan aiheuttamaa melua, ja melutasojen arvioidaan jäävän alle ohjearvotason jo hankealueella. Vaihtoehdossa VE 2 on selvitetty melunlaskentamallin avulla mahdollisuuksia ottaa hankkeessa myös kalliokiviaineksia louhimalla tilalla Kotkankallio RN:o 4:45. Mallin

nuksen tulos on esitetty kartalla. Ilman meluntorjuntaratkaisuja Kotkankallion louhinnasta aiheutuvat laskennalliset melutasot ylittävät toiminta-alueen ympäristössä olevien lähimpien vakituisten asuntojen kohdalla selkeästi 55 desibelin ja Karvianjoen varressa olevien lähimpien loma-asuntojen kohdalla selkeästi 45 desibelin ohjearvotason. Louhinnan toteuttaminen kohteessa edellyttää järeitä meluntorjuntaratkaisuja. Meluntorjuntatoimina on tutkittu ottoalueen reunoille tehtävää kiviainesvallia ja toiminta-aikojen supistamista. Samoin vaihtoehdossa 2 hankealueen eteläosassa tilan Käkimäki RN:o 9:117 aiheuttaa vastaavan tilanteen. Hankealueen pohjoisosassa tilalla Hiekkaharju RN:o 9:102 tapahtuvan louhinnan melutaso lähimmissä asuin-kohteissa on alle 55 dB ja Karvianjoen varrella muutama lomarakenne sijoittuu hieman yli 45 dB vyöhykkeelle. Kallion louhinta- ja murskaustoiminnan melun leviämistä on arvioitu selostuksessa riittävästi.

Tärinää ottamistoiminnasta aiheutuu käytännössä vain louhinnassa tehtävästä kentän räjäyttämistä ja vähäisessä määrin työkoneiden liikkumisesta. Räjäytysten määrän on arvioitu olevan 1–5 kertaa kuukaudessa. Näistä aiheutuvan tärinän vaikutuksia ei ole arvioitu merkittäviksi.

Huomattava on, että kalliokiviainesta koskevan vaihtoehdon osalta valtioneuvoston murskausta ja louhintaa koskeva vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin ei täyty, kuten selostuksessa on todettu. Tästä vähimmäisetäisyydestä voidaan asetuksen mukaan poiketa perustellusta syystä vain murskauksen osalta, mutta louhintaan ei poikkeamismahdollisuutta näytä olevan. Tätä louhintaa rajoittavaa seikkaa ei ole selostuksessa huomioitu.

Vaikutukset ilmanlaatuun, sivut 75-78

Suunnittelualueen ja sen ympäristön ilmanlaatuun vaikuttaa maa-ainesten ottamistoiminnan lisäksi lähinnä kantatien 44 liikenne. Hankkeen pölyvaikutuksia arvioitiin vastaavan tyyppisistä kohteista ja toiminnasta mitattujen ympäristön hiukkaspitoisuuksien ja vaikutusten perusteella.

Toiminnasta aiheutuu pölyämistä kiviaineksen murskauksesta, siirtämisestä ja varastoinnista sekä raskaasta liikenteestä alueella. Kuljetusliikenteestä aiheutuu pölyämisen lisäksi kaasumaisia pakokaasupäästöjä, joiden merkitys kuitenkin ilmanlaadun kannalta hankkeessa on hyvin vähäinen. Hiekan ja soran käsittelyssä pölyä leviää lähinnä kuivana kautena työkoneiden ajosta työväylillä, seulonnasta ja varastokasojen pinnasta. Suurin osa kiviaineshankkeen pölypäästöstä on karkeita hiukkasia, jotka laskeutuvat lähelle päästölähdettä, näkyvä kiviainespöly muutaman kymmenen metrin etäisyydelle toiminnasta. Kalliokiviaineksen käsittelyssä suurimmat pistemäiset pölylähteet ovat murskain ja seulastot, joissa käsiteltävä kiviaines on hienojakoisinta. Suurin pölypäästö aiheutuu murskauksesta. Hiukkaskooltaan pienempää kiviainesta voi ajoittain levitä il-mavirran mukana enimmillään noin 200–400 metrin päähän murskauslaitoksesta. Niin sanotun B-luokan murskaimen pölyalue on arvioitu n. 150 metriksi ja ns. C-luokan murskaimen n. 300 metriksi. Ohje- ja raja-arvojen ylittyminen edellyttää leviämisen kan-nalta sopivia sääoloja ja runsasta pölykuormitusta. Ympäristöön työmaalta aiheutuviin pölypitoisuuksiin ja laskeumaan vaikuttavat mm. suojavyöhykkeet ja reunametsät, joi-den vaikutusta on myös tarkasteltu selostuksessa. Paikallisesti murskaustoiminnan pö-lypäästöt voivat aiheuttaa lähiympäristöönsä viihtyvyshaittoja, mikä korostaa laitteisto-jen pölynsuojauksen, kunnon ja käyttötavan tärkeyttä.

Vaikutukset ihmisten terveyteen, elinoloihin ja viihtyvyyteen, sivut 79-81

Hankkeessa mahdollisten terveysvaikutusten sekä viihtyvyysvaikutusten arvioimiseksi on tarkasteltu asianmukaisesti mm. melu- ja ilmanlaatuvaikutuksia sekä vaikutuksia lä-

hialueiden käyttöön. Hanke voi myös aiheuttaa lieviä ja/tai tilapäisiä terveysvaikutuksia ihmisissä ja heidän elinympäristössään. Tällaisia ovat esim. melun ja pölyämisen aiheuttamat viihtyvyyshaitat, joita ei kuitenkaan pidetä terveyshaittoina. Uutena toimintona vähämeluiselle alueelle sijoittuessaan kiviainestoinnin ääntä pidetään viihtyvyyttä häiritseväksi, vaikka ohjearvot eivät ylittyisi. Tehdyn arvioinnin mukaan hankkeesta ei aiheudu merkittäviä terveysvaikutuksia pohjaveden, maaperän tai pintaveden pilaantumisriskin, tärinän esiintymisen tai liikenneturvallisuusriskin kasvamisen kautta. Hiekan ja soran otosta ei arvioida aiheutuvan myöskään melun ja pölyämisen muodossa. Melu ja pölyäminen voidaan ajoittain kokea vaikutuksena viihtyvyyteen hankealueen naapurissa. Pitkäaikaisessa melualtistuksessa melun terveysvaikutusten rajana pidetään valtioneuvoston vahvistamien melun ohjearvotasojen alittamista. Selostuksessa todetulla tavalla voidaan arvioida, että hankkeen vaikutuksesta elinolojen muutokset Honkajoella jäävät vähäisiksi ja rajoittuvat hankkeen lähialueelle eivätkä aiheuta kohtuutonta haittaa naapureille.

Riskit, sivu 82

Hankkeen merkittävimmät riskit on riittävällä tavalla kuvattu. Riskit liittyvät poltto- ja voiteluaineiden sekä jätteiden varastointiin, liikenneturvallisuuteen, pohjavesiin ja maaperään kohdistuen ylijäämämaiden käyttöön maisemoinnissa, louhinnan räjäytysten vahinkoihin ja luiskien sortumiin. Riskien hallintaa koskevia toimia on myös kuvattu.

Arviointiin liittyvät epävarmuudet, sivu 83

Arvioinnin epävarmuudet on koottu luetteloksi otsikon alle.

Haittojen ehkäiseminen ja lieventäminen, sivut 84-86

Arvioinnissa tunnistetuista haittavaikutusten ehkäisemis- ja lieventämiskeinoista on tehty yhteenveto. Toimenpiteet ovat selkeitä ja riittävän konkreettisia.

Vaihtoehtojen vertailu, sivut 87-89

Vertailu vaihtoehtojen välillä on tehty tekstitaulukkomuotoista erittelevää menetelmää käyttäen, jossa kaikkia vaihtoehtoja on vertailtu keskenään YVAssa tutkittavien asioiden suhteen Toiminnasta aiheutuu pölyämistä kiviaineksen murskauksesta, siirtämisestä ja varastoinnista sekä raskaasta liikenteestä alueella. Vertailutaulukko kiteyttää ja tiivistää arviointiselostuksessa laajemmin käsitellyt hankkeen vaikutukset. Kallion louhinta ja murskaustoiminta erottuu vaikutuksiltaan vertailussa pohjavesiin kohdistuvien sekä meluvaikutusten osalta muihin vaihtoehtoihin nähden.

Seuranta

Hankkeen vaikutusten seurantarave on otettu huomioon ja arviointiselostuksessa esitetään, miten toiminnan vaikutuksia tarkkaillaan. Hankkeelle on esitetty arviointiselostuksessa yleispiirteinen seurantaohjelma. Se tarkentuu maa-aineslunan ja louhinnalle ja murskaukselle tarvittavan ympäristöluvan yhteydessä. Esitetty seurantaohjelma on riittävä.

Osallistuminen

Arviointimenettelyssä on keskeistä osallistuminen ja sen avulla saatavan palautteen aito huomioon ottaminen sekä hankkeen ympäristövaikutusten riittävä selvittäminen. Ar-

vioinnissa on sidosryhmille varattu riittävä mahdollisuus ilmaista mielipiteensä ja antaa lausuntonsa hankkeesta.

Raportointi

Arviointiselostus on selkeästi jäsentynyt ja sisältää runsaasti tietoa. Selostuksessa on käytetty riittävästi selkeää ja havainnollista karttamateriaalia. Selostuksen teksti on yleisesti helppolukuista ja hyvin muullekin kuin asiantuntijalle avautuvaa. Raportoinnissa arvioinnin painopisteet tulevat hyvin esille. Selostus antaa ympäristövaikutusten arvioinnista annetun lain mukaisesti hyvän kokonaiskuvan hankkeen keskeisistä vaikutuksista.

Arviointiselostuksen riittävyys

Arviointiselostus on asianmukaisesti laadittu ja antaa kattavan kokonaiskuvan hankkeen ympäristövaikutuksista. Arviointi täyttää sille asetetut vaatimukset riittävällä tavalla.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄOLO

Menettelyn aikana saadut alkuperäiset lausunnot ja mielipiteet säilytetään Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen arkistossa. Yhteysviranomaisen lausunto lähetetään tiedoksi lausunnonantajille ja niille mielipiteen esittäjille, jotka ovat antaneet osoitetietonsa.

Yhteysviranomaisen lausunto ja arviointiselostus on nähtävänä 25.6.2013 alkaen internetissä Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kotisivulla www.ely-keskus.fi/varsinais-suomi sekä yhden kuukauden ajan virka-aikana Honkajoen virastossa ja kirjastossa aiemmin julkaistuun kuulutukseen perustuen.

Vastuualueen johtajan sijainen
yksikönpäällikkö

Esko Gustafsson

Ylitarkastaja

Seija Savo

- Liitteet**
1. Luettelo lausunnonantajista ja mielipiteen esittäjistä
 2. Suoritemaksun määräytyminen ja sitä koskeva oikaisuvaatimusosoitus

Suoritemaksu 3937,50 €, laskutetaan erikseen

Jakelu Keijo Ala-Kantti Ky, E. ja O.Myllymäki Oy ja Simo Myllymäki

Tiedoksi Sähköisesti:
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
Lausunnonantajat ja mielipiteen esittäjät
Lounais-Suomen metsäkeskus, Kankaanpää
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Suomen ympäristökeskus
Ympäristöministeriö

LIITE 1**LUETTELO LAUSUNNON ANTAJISTA JA MIELIPITEEN ESITTÄJISTÄ****Lausunnon antajat**

Honkajoen kunta
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Museovirasto
Pohjois-Satakunnan peruspalvelu-liikelaitoskuntayhtymä
Satakunnan ELY-keskus
Satakunnan Museo
Satakuntaliitto

Mielipiteen esittäjät**LIITE 2****MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MAKSUA C, D, E, F ja G****KOSKEVA MUUTOKSENHAKU**

Maksu määräytyy valtioneuvoston asetuksessa (907/2012) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä työ- ja elinkeinotoimistojen maksullisista suoritteista maksutaulukon mukaisesti. Taulukon mukaan maksu on 50 euroa/tunti. Lausuntoon käytetty aika on 78,75 tuntia.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua maksun määränneeltä viranomaiselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määrittämisestä.